

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/155/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214203874
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jankovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214203874.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a členov senátu: JUDr. Daša Kontríková a JUDr. Gabriela Brišková, v právnej veci navrhovateľa : EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO : 35 724 803, zastúpeného : TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Advokátska kancelária, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti odporcom : v 1/ rade - W. P., nar. XX.X.XXXX, bytom C. B. XXX, XXX XX B. a v 2/ rade - C. P., nar. XX.X.XXXX, bytom E. XXX/XX, XXX XX X. T. - O., o zaplatenie 6.877 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č.k. 8C/76/2014-111 zo dňa 25. septembra 2014 v časti zamietnutia, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje v napadnutej časti.

Odporcom sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd rozhodol, že odporca v 1/ rade a odporkyňa v 2/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi 5.980 eur spolu s úrokom z omeškania 8,75 % ročne od 7.8.2012 do zaplatenia a úroky z omeškania 82,11 eur, to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšku súd návrh navrhovateľa zamietol. Predmetom zmluvného vzťahu malo byť poskytnutie finančných prostriedkov formou spotrebiteľského úveru. V súhrne tohto je potom zrejmé, že ide o vzťah spotrebiteľský zo spotrebiteľskej zmluvy, zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa musí riadiť zákonnými ustanoveniami zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, lebo ide o spotrebiteľský úver podľa zák. ust. § 2 písm. a/ a b/ zák. o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. To, že ide o zmluvu spotrebiteľskú podľa zák. ust. § 23a/ zák. o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy je dané tým, že v osobe právneho predchodcu navrhovateľa ide o dodávateľa, v osobe odporcu o spotrebiteľa, pričom je zrejmé z obsahu zmluvy, ktorá sa uzatvára na vopred pripravenom, predtlačenom formulári, ktorý vrátane všeobecných obchodných podmienok aj sadzobníka vopred pripravil právny predchodca navrhovateľa, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje (uvedené je súdu známe aj z jeho rozhodovacej činnosti). Keďže ide o spotrebiteľskú zmluvu, i keď podľa zák. o ochrane spotrebiteľa, ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu aj podľa zák. ust. § 52 ods. 1/ Obč. zák. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a to aj napriek tomu, že zmluva o úvere nie je definovaná v tomto zákonom ustanovení ako zmluva spotrebiteľská, ale takto je definovaná podľa zák. o ochrane spotrebiteľa. Z tohto dôvodu sa na ňu musia vzťahovať zákonné ustanovenia Obč. zák. vrátane zákonnej úpravy o premlčaní. Bolo preukázané, že právny predchodca navrhovateľa a odporcovia uzavreli písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Úver čerpali. Nedodržiavali zmluvnú povinnosť platiť dohodnuté úverové splátky. Preto je návrh navrhovateľa dôvodný, ale len čiastočne. Je dôvodná v sume 5.980,00 eur, čo predstavuje neuhradené a dlžné splátky v počte 80 splátok po 74,75 eur. Ide o nepremľčané splátky počnúc splátkou splatnou do 10.3.2011 vrátane splátok splatných po

tomto termíne aj tých zosplatených. Zmluva totiž obsahuje všetky náležitosti a preto má navrhovateľ právo ak na úroky z úveru. S plnením tejto sumy sú odporcovia v omeškaní a preto sú dôvodné aj úroky z omeškania z tejto sumy v percentuálnom vyjadrení a tiež vo finančnom vyjadrení v sume 82,11 eur. V tomto rozsahu tak bolo návrhu navrhovateľa vyhovené. Čo do zvyšku bol jeho návrh ako nedôvodný zamietnutý. Ide o súčet 12 splátok po 74,75 eur (splatných od 10.3.2010 do 10.2.2010), čo je suma 897,00 eur (žiadaných 6.877,00 eur - priznaných 5.980,00 eur) a potom je to suma vyčíslených úrokov z omeškania 152,82 eur (žiadané úroky z omeškania 234,93 eur - priznaných 82,11 eur) a potom sú to úroky z omeškania v percentuálnom vyjadrení 8,75 % ročne zo sumy 897,00 eur od 7.8.2012 do zaplataenia). Navrhovateľ tvrdí, že platí 4 ročná lehota na premlčanie v zmysle zákonných ustanovení Obchod. zák. odvolávajúc sa aj na uznesenie, ktoré v návrhu uviedol. V tomto smere nie je možné s jeho názorom sa stotožniť. To, že platí právna úprava Obč. zák. vyplýva aj z rozhodnutia ÚS SR č.k. I.ÚS 402/2013 - 10 zo dňa 19.06.2013, ktoré vychádza z toho, že sa má aplikovať zákonná úprava premlčania podľa zákonných ust. Obč. zák. Okrem toho už vyššie bolo uvedené, že na daný vzťah sa majú použiť zákonné ustanovenia Obč. zák., lebo ide o vzťah spotrebiteľský z dôvodov vyššie uvedených, podliehajúci právnej ochrane podľa zákonných ustanovení Obč. zák. a to aj z dôvodu, že je to pre spotrebiteľa úprava priaznivejšia, pretože lehota na premlčanie je kratšia ako podľa zákonnej úpravy Obchod. zák. Platí preto premlčacia lehota trojročná. Táto začala plynúť osobitne pri každej neuhradenej splatnej splátke v období od 10.3.2010 do 10.2.2011. Takto uplynula postupne do 10.2.2014. Navrhovateľ podal návrh dňa 19.2.2014. Uplynula teda skôr ako navrhovateľ podal návrh v tejto veci. Na premlčanie musí podľa zák. ust. § 5b/ zák. o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014 súd prihliadnuť z úradnej povinnosti bez ohľadu na to, či niekto vznesie námietku premlčania alebo nie. Zák. o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014 neobsahuje žiadne prechodné ustanovenia, z ktorých by vyplývalo, že táto právna úprava (§ 5b) v znení od 1.5.2014 sa vzťahuje len na právne vzťahy a nároky po dátume 1.5.2014 a ani to, že na právne vzťahy vzniknuté a nároky z nich vyplývajúce by sa mala vzťahovať právna úprava zák. o ochrane spotrebiteľa podľa právneho vzťahu v znení účinnom do 30.4.2014. Preto bolo nutné aplikovať vyššie uvedené zákonné ustanovenie aj na danú vec bez ohľadu, že právny vzťah vznikol pred jej účinnosťou a bez ohľadu, že bol nárok z neho uplatnený taktiež pred jeho účinnosťou. Keďže nárok navrhovateľa vo zvyšku je premlčaný, nemá právo navrhovateľ na úhradu zvyšnej žalovanej sumy. Nemá právo ani na úroky z omeškania z nej, pretože odporcovia s plnením zvyšnej žalovanej sumy nie sú v omeškaní. Navrhovateľ žiadal o zaplataenie sumy 6.877,00 eur a vyčíslených úrokov z omeškania 234,93 eur, teda sumy spolu 7.111,93 eur. Uvedené predstavuje 100,00 %. Navrhovateľ bol úspešný čo do zaplataenia 5.980,00 Eur a vyčíslených úrokov z omeškania 82,11 eur, čo je suma 6.062,11 eur. To predstavuje 85,24 %. Neúspešný bol čo do zaplataenia 897,00 eur a vyčíslených úrokov z omeškania 152,82 eur, teda sumy spolu 1.049,82 eur. Uvedená suma predstavuje 14,76 %. Pomer úspechu a neúspechu v prospech navrhovateľa tak predstavuje podiel 70,48 % (85,24 % - 14,76 %). V tomto rozsahu tak bola navrhovateľovi ako čiastočne úspešnému účastníkovi priznaná náhrada trov konania účelne vynaložených. Zo zaplataeného súdneho poplatku (412,50 eur) to predstavuje sumu 290,73 eur. Z trov právneho zastúpenia bola navrhovateľovi priznaná suma 818,02 eur, čo zodpovedá miere úspechu navrhovateľa vo výške 70,48 % z účelne vynaložených trov právneho zastúpenia. Ide o odmenu pomernú časť za 4 úkony právnych služieb po 237,34 eur a 4 x režijný paušál 8,04 eur. Potom je to pomerná časť za výdavky paušálne a hotové za cestovné a stratu času a DPH k tomu. Nebola mu priznaná náhrada za pokus o zmier, lebo nejde o účelne vynaložené a dôvodné trovy.

Proti tomuto rozsudku v časti, v ktorej bol návrh zamietnutý podal odvolanie navrhovateľ z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu, čo odôvodnil s poukazom na ustanovenie §§ 387 ods. 1, 392 ods. 2 a 397 Obchodného zákonníka, pretože zastáva názor, že súd nesprávne aplikoval ustanovenie Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda o absolútny obchodnoprávny vzťah. Ďalej poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28. 4. 2011 a 6 M Cdo 4/2012 zo dňa 27.3.2013, ako aj na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21.11.2013 pod spisovou značkou 15Co/132/2013 ako aj zo dňa 30.10.2013 pod spisovou značkou 15Co/28/2013, Krajského súdu v Trnave k 20.2.2014 pod spisovou značkou 9Co/138/2013, 11Co/456/2012. S poukazom na tieto rozhodnutia je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keď aj podľa komentára k § 52 v občianskom zákonníka k spotrebiteľským zmluvám od profesora JUDr. Petra Vojčíka je dôležité posúdiť akého charakteru je spotrebiteľská zmluva, či ide o zmluvu občianskoprávneho charakteru alebo obchodnoprávneho charakteru, čo má zásadný význam pri uplatňovaní práv spotrebiteľa. Pokiaľ súd na daný prípad aplikoval

ustanovenie § 5b zákona číslo 250/2007 o ochrane spotrebiteľa, tak navrhovateľ udáva, že nesúhlasí s tým, aby v danom prípade súd postupoval podľa tohto ustanovenia, ktoré nadobudlo účinnosť dňa 1.5.2014. Poukázal na článok 1 ods. 1 Ústavy slovenskej republiky, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.5.1995, P L. ÚS 16/95 ako aj zo dňa 3.3.1996, P L. ÚS36/95, ako aj článok 125 ods. 1 písm. a) a článok 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Aplikáciou ustanovenia § 5b citovaného zákona v dochádza k značnému narušeniu princípov právneho štátu podľa článku 11 ods. 1 a článku 1 ods. 2 Ústavy slovenskej republiky, k porušeniu zákazu diskriminácie podľa článku 12 ods. 1 a 2 Ústavy slovenskej republiky a článku 3 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, k porušeniu práva na majetok a ochranu vlastníckeho práva podľa článku 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a v článku 1 dodatkového protokolu o ochrane ľudských práv a základných slobôd, k porušeniu práva na prístup k nezávislému a nestrannému súdu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky, článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a článku 6 ods. 1 dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak k porušeniu zásady rovnosti účastníkov súdneho konania garantovanej v článku 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a článku 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Právna úprava platná v Slovenskej republike do 30.4.2014 umožňovala spotrebiteľom brániť sa proti pohľadávke uplatnenej po uplynutí premlčacej doby vznesením námietky premlčania. Za účel zvýšenia ochrany spotrebiteľa prijala Národná rada v § 5b citovaného zákona v ktorom prikázala orgánom rozhodujúcim o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy ex offio prihliadať na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú prekážku a to bez stanovenia jasných pravidiel obsiahnutých v prechodných ustanoveniach, ktoré by zabezpečili plynulý prechod z doteraj platného účinného režimu právnej úpravy do ich nového režimu. Aplikáciou ust. § 5b citovaného zákona na prebiehajúce súdne konanie bez ohľadu na to, za akého právneho stavu došlo k nadobudnutiu pohľadávok veriteľom a za akého právneho stavu došlo k podaniu návrhu na začatie konania, došlo k zovretiu princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorého súčasťou je aj požiadavka predvídateľnosti konania orgánov verejnej moci a závažnému zásahu do majetkových práv veriteľa. Priamym aplikovaním § 5b súd porušil zásadu stanovenú v článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej výklad a uplatňovanie ústavných princípov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných predpisov musí byť v súlade s ústavou Slovenskej republiky. Navrhovateľ si v konaní uplatnil svoj nárok žalobným návrhom 9.4.2014, pričom predmetné ustanovenie § 5b nadobudlo účinnosť až dňa 1.5.2014 a navrhovateľ nemôže súhlasiť s rozhodnutím súdu a právnym posúdením veci. Preto navrhuje, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 220 O.s.p. ho zmenil tak, že vyhovie návrhu, respektíve v zmysle ustanovenia § 221 ods. 1 a 3 O.s.p. ho zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňoval voči odporkyni náhradu trov konania a právneho zastúpenia v prvostupňovom i odvolacom konaní pričom trovy odvolacieho konania pozostávajú z jedného právneho úkonu právnej služby vo výške 61,74 eur s DPH a režijného paušálu právnej služba vo výške 9,65 eur s DPH spolu 71,39 eur s DPH a to úkonu podanie odvolania.

Krajský súd v Tmave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. c/ a f/ O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky na jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.. Odvolací súd rozhodol vo veci pomerom hlasov 3 : 0.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnené odvolacie dôvody, s prihliadnutím na odôvodnenie preskúmaného rozsudku bolo posúdiť, či v danom prípade boli splnené podmienky pre nepriznanie žalobou uplatneného nároku navrhovateľovi z dôvodu jeho premlčania.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k

správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a preto nemôže dať za pravdu navrhovateľovi.

Odvolací súd sa predovšetkým sústredil na vyriešenie otázky nastolenej odvolateľom, či ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... zavedené novelou zákona č. 102/2014 Z.z., je možné podľa navrhovateľa retroaktívne aplikovať i na právne vzťahy, ktoré vznikli pred jeho účinnosťou, teda pred dňom 1.5.2014, pričom dospel k rovnakému záveru ako súd prvostupňový, že áno. Zodpovedanie tejto otázky súvisí s časovou pôsobnosťou právnych noriem. Rozdiel medzi časovou pôsobnosťou hmotnoprávných a procesných noriem pritom nie je zásadný, pravidlom je, že právna norma reguluje spoločenské vzťahy dopredu a nie spätne. V danom prípade ust. § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa normuje procesnú činnosť orgánu rozhodujúceho o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy (teda aj súdu), má teda charakter procesnoprávny a to bez ohľadu na to, že je obsiahnuté v hmotnoprávnom predpise. Keďže zároveň táto norma neobsahuje žiadne intertemporálne ustanovenia o časovej pôsobnosti novely, ktorá ho zaviedla, musí platiť pravidlo okamžitej aplikability tohto ustanovenia. Ak teda platí, že právna norma § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa má procesný charakter a zákonodarca nestanovil osobitný právny režim intertemporality, má súd prihliadať na premlčanie ex officio vo všetkých aj pred nadobudnutím účinnosti tohto ustanovenia začatých konaniach podliehajúcich pod hypotézu tejto právnej normy. Vzhľadom na to prvostupňový súd, ktorý vo veci preskúmaným rozsudkom rozhodol po účinnosti novelizovaného znenia § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ktorý nadobudol účinnosť dňom 1.5.2014) správne ex offo citované ustanovenie zohľadnil a v konaní aplikoval.

V zmysle § 5b zák. č. 250/2007 o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.5.2014 po novelizácii zák. č. 103/2014 Z.z. orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď inak by bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Preto sa súd I. stupňa správne vypořiadal s otázkou premlčania časti uplatneného nároku. Platí preto premlčacia lehota trojročná. Táto začala plynúť osobitne pri každej neuhradenej splatnej splátke v období od 10.3.2010 do 10.2.2011. Takto uplynula postupne do 10.2.2014. Navrhovateľ podal návrh dňa 19.2.2014. Uplynula teda skôr ako navrhovateľ podal návrh v tejto veci. Na premlčanie musí podľa zák. ust. § 5b/ zák. o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 1.5.2014 súd prihliadnuť z úradnej povinnosti.

Vecne správny rozsudok súdu prvého stupňa preto odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 142 ods. 1 O.s.p. , pretože úspešní odporcovia mali právo na náhradu trov konanie, no nežiadali si ju a žiadne im nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.